НОВА КНИГА: СОНЦЕТО И ЛАВОТ КАКО СИМБОЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА - ХЕРАЛДИЧКА И ВЕКСИЛОЛОШКА АНАЛИЗА ОД ЈОВАН ЈОНОВСКИ

Едварт Б. Кеј

Искушенијата на Македонија се прелеаа во областа на хералдиката и вексилологијата по распадот на Југославија, кога Македонија се стекна со независност и продолжи со стремеж за влез во Европската Унија. Обидувајќи се да се претстави преку грб и знаме, новата независна земја го сврте својот поглед кон нејзиното неодамнешно и далечно минато во потрага по симболи. Како главни симболи се појавија сонцето и лавот - од античко преку средновековно до социјалистичко и до сегашно време. Конечно, менувајќи го своето знаме, државата достигна паритет со другите европски земји.

Јован Јоновски се стекна со докторско звање на Институтот за национална историја на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје успешно одбранувајќи ја докторската дисертација којашто претставува основа за оваа книга. Таа ја покажува историјата на македонските симболи и нивните улоги во развојот и промените на државниот грб и знаме. Јоновски ги следи хералдичките корени на сонцето и лавот до дебатите од 90-тите години. Тврдејќи дека „Независноста во 1991 година ја затекна Македонија „симболички“ и „амблематички’’ неподготвена, по 40 години социјалистичко владеење, тој ги идентификува придо-

NEW BOOK: THE SUN AND THE LION AS SYMBOLS OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA- A HERALDIC AND VEXILLOLOGICAL ANALYSIS BY JOVAN JONOVSKI

Edward B. Kaye

The trials of Macedonia spilled into the realms of heraldry and vexillology as it gained independence following the breakup of Yugoslavia then pursued entry into the European Union. As the newly-independent country sought to represent itself through arms and flags, it looked to its recent and distant past for symbols. The sun and the lion emerged—from ancient through medieval to socialist to current times—as competing primary symbols. Eventually, after changing its flag, the nation reached parity with other European countries.

Jovan Jonovski, in earning a doctorate from Institute of National History at the University of SS. Cyril and Methodius in Skopje, successfully defended the dissertation which forms the basis of this book. It shows the history of Macedonian symbols and their roles in the development of and changes to the national arms and flag. He traces the heraldic roots of the sun and lion through to the debates of the 1990s. Asserting that "Independence in 1991 found Macedonia unprepared 'symbolically' and 'emblematically'" after 40 years of socialist rule, he identifies the contributions of the Macedonian diaspora to the development of the country's self-image, as well as the broad range of iconog-

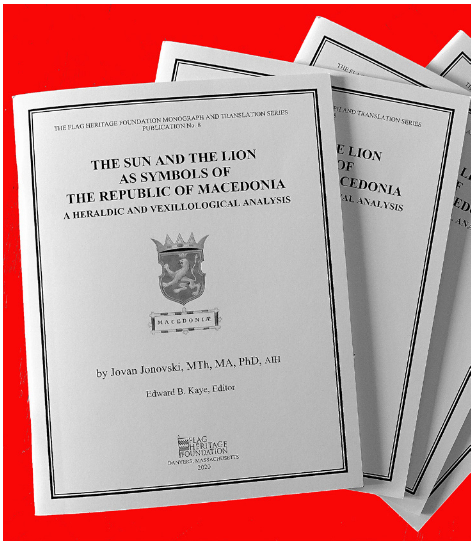

несите на македонската дијаспора во развојот на сопствен имиџ на земјата, како и широкиот спектар иконографија користен од конкурентските политички партии на можните дизајни.

Книгата има 72 страници и 55 слики, во кои се прикажани антички монети, средновековни илустрации на книги, грбови од грбовници од 16 век, знамиња од 19 век, грбови од времето на социјализмот, логоа од групи од дијаспората, амблеми на политичките партии, предлози со лав и сонце за грб и знаме и, конечно, прифатените резултати. Книгата опфаќа три временски периоди: пред 1944 година, 1944-1991 и по 1991 година. Тој го опишува влијанието на водачите од Александар Велики до денес и опфаќа детални истражувања на лавот во раните грбови и сонцето во современата општинска хералдика и вексилографија. Обемната библиографија покажува длабочина на научното истражување.

Научниот пристап на Јоновски е надополнет со неговото искуство – тој игра лична улога во развивањето предлози за државниот грб во 2014 година. Како основач и претседател на Македонското хералдичко друштво, тој има поглед од преден план во разговорите. Книгата ја проширува неговата претходна работа, објавена во „Македонски хералд“, списание кое тој го уредува, како и во други книги и статии. Неговото знаење од прва рака за оваа тема го прави идеален хроничар на долгиот процес на прифаќање на националните симболи на неговата земја.

Фондацијата „Наследство на знамиња“ ја објави книгата „Сонцето и лавот“ на почетокот на 2020 година како осма во својата серија за монографии и преводи, последно дело подготвено за печат на скоро починатиот уредник Дејвид Филипс. За мене беше задоволство да учествувам како нејзин уредник на англиски јазик – достапноста на англиски јазик, ја зголемува нејзината вредност за вексилолозите (и научниците за хуманитарните науки во целина) ширум светот.

Портланд, Орегон, САД ■

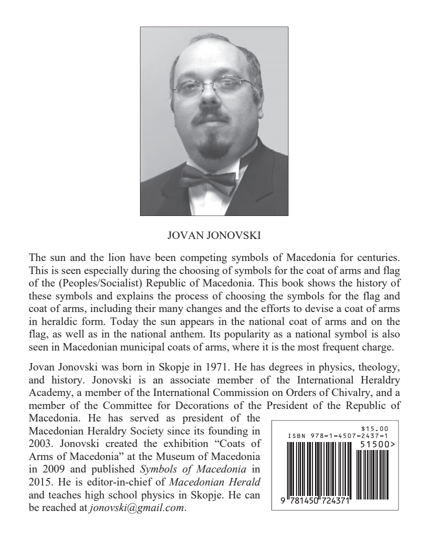

JOVAN JONOVSKI

The sun and the lion have been competing symbols of Macedonia for centuries. This is seen especially during the choosing of symbols for the coat of arms and flag of the (Peoples/Socialist) Republic of Macedonia. This book shows the history of these symbols and explains the process of choosing the symbols for the flag and coat of arms, including their many changes and the efforts to devise a coat of arms in heraldic form. Today the sun appears in the national coat of arms and on the flag, as well as in the national anthem. Its popularity as a national symbol is also seen in Macedonian municipal coats of arms, where it is the most frequent charge.

Jovan Jonovski was born in Skopje in 1971. He has degrees in physics, theology, and history. Jonovski is an associate member of the International Heraldry Academy, a member of the International Commission on Orders of Chivalry, and a member of the Committee for Decorations of the President of the Republic of Macedonia. He has served as president of the Macedonian Heraldry Society since its founding in 2003. Jonovski created the exhibition “Coats of Arms of Macedonia” at the Museum of Macedonia in 2009 and published *Symbols of Macedonia* in 2015. He is editor-in-chief of *Macedonian Herald* and teaches high school physics in Skopje. He can be reached at *jonovski@gmail.com*.

$15.00
ISBN 978-1-4507-2437-1
51500>
9 781450 724371

raphy used by the competing political parties, to the eventual designs.

The book has 72 pages and 55 figures, showing ancient coins, medieval book illustrations, arms from 16th-century armorials, 19th-century flags, socialist-era arms, diaspora-group logos, political party emblems, lion- and sun-based proposals for arms and flags, and the eventual adopted results. It covers three time periods: before 1944, 1944–1991, after 1991. It describes the influence of leaders from Alexander the Great to the present day, and includes detailed explorations of the lion in early armorials and the sun in modern municipal heraldry and vexillography. An extensive bibliography demonstrates a depth of scholarship and research.

Jonovski’s scholarship is complemented by his experience—he played a personal role in developing proposals for state arms in 1998–2001. As the founding president of the Macedonian Heraldry Society he had a front-row seat in the deliberations. The book extends his earlier work, published in the Macedonian Herald, which he edits, and other books and magazine articles. His first-hand knowledge of the subject makes him an ideal chronicler of his country’s long process of adopting national symbols.

The Flag Heritage Foundation published The Sun and the Lion in early 2020 as the 8th in its monograph and translation series, the last shepherded into print by the late David Phillips. I was pleased to serve as its English-language editor—making it widely accessible in English enhances its value to vexillologists (and humanities scholars in general) worldwide.

Portland, Oregon, USA ■

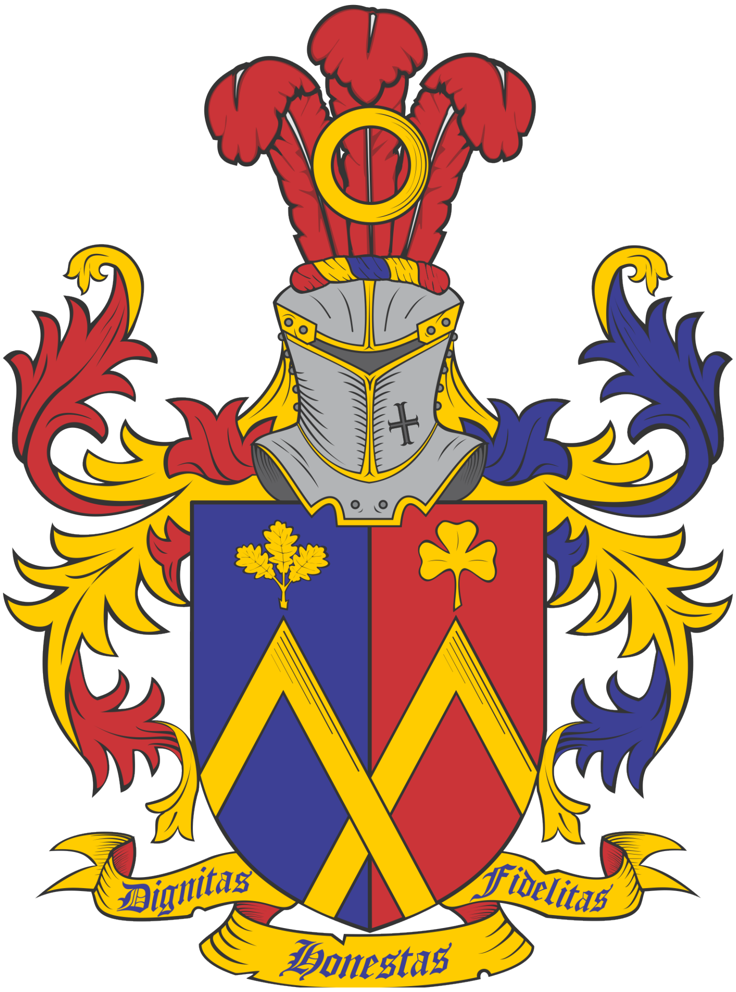

ГРБ НА АЛЕКСАНДАР ЈАНЧЕСКИ

Меѓународен бизнис консултант, дипломиран машински инженер од Тетово

Штит: Расечен на сино и црвено, две тесни стропила испреплетени, во чело во десно дабово гранче, во лево детелина, сите златни.
Челенка: На три црвени ноеви перја златен прстен.
Мантија: Црвено и сино поставено златно
Девиза: Dignitas, Honestas, Fidelitas.
Девиза на македонски: Достоинственост, Чесност, Верност.
Блазон: Александар Јанчески
Емблазон: Александар Јанчески
Заведен: број 1/2020 на 6.3.2020 година ■

ARMS OF ALEKSANDAR JANCHESKI

International Business Consultant, Graduated Mechanical Engineer from Tetovo

Shield: Per pale Azure and Gules, two chevronels interlaced, in the dexter chief an oak sprig, in the sinister chief a trefoil, all Or.
Crest:Three ostrich plumes Gules, charged with an annulet Or.
Mantle: Gules and Azure doubled Or.
Motto: Dignitas, Honestas, Fidelitas.
Motto in English: Dignity, Honesty, Fidelity.
Blazon: Aleksandar Jancheski
Emblazon: Aleksandar Jancheski
Registered: number 1/2020 on 6.3.2020 ■

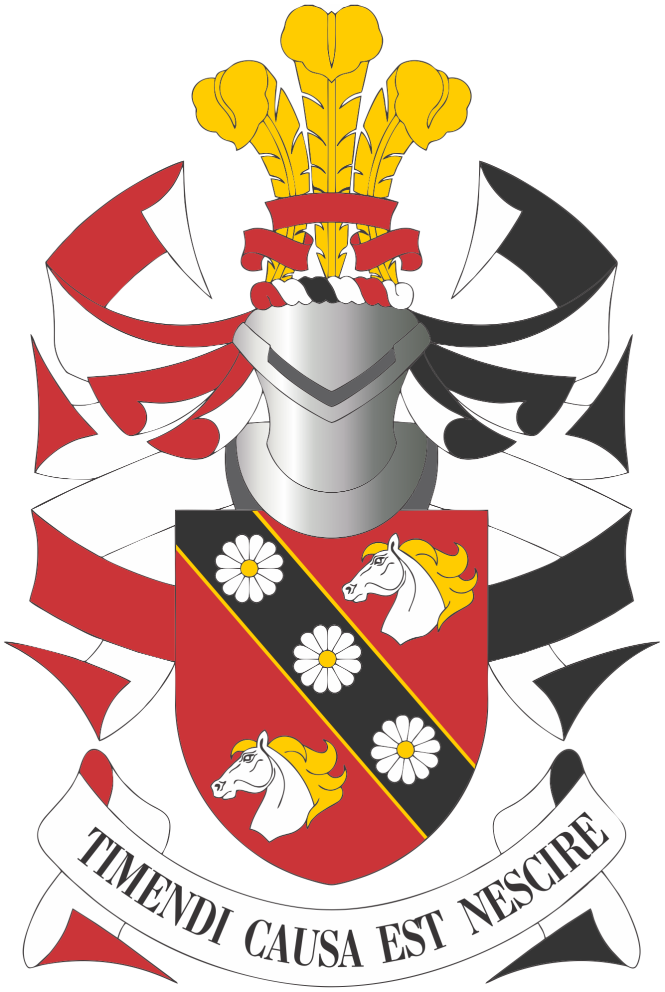

ГРБ НА ИГОР СТОИЛЕВСКИ
Машински техничар од Куманово

Штит: црвено, на црн превевез орамен златно меѓу две сребрени коњски глави вооружани златно три сребрени бели ради со златно семе.
Челенка: Три златни нoеви пердуви со црвена лента во дното.
Мантија: Црно поставено сребрено и црвено поставено сребрено.
Девиза: Timendi causa est nescire.
Девиза на македонски: Незнаење – причината за страв.
Блазон и емблазон: Иван Нацевски
Заведен: број 2/2020 на 28.05.2020 година ■

ARMS OF IGOR STOILEVSKI
Mechanical technician from Kumanovo

Shield: Shield Gules, upon a band Sable fimbriated Or, three daisies Argent, seeded Or between two horse heads erased Argent, maned Or.
Crest: Three ostrich feathers Argent in a ribbon Gules in base.
Mantle: Gules doubled Argent to dexter and Sable doubled Argent to sinister.
Motto: Timendi causa est nescire.
Motto in English: Ignorance is the cause of fear.
Blazon and emblazon: Ivan Nacevski
Registered: number 2/2020 on 28.05.2020 ■

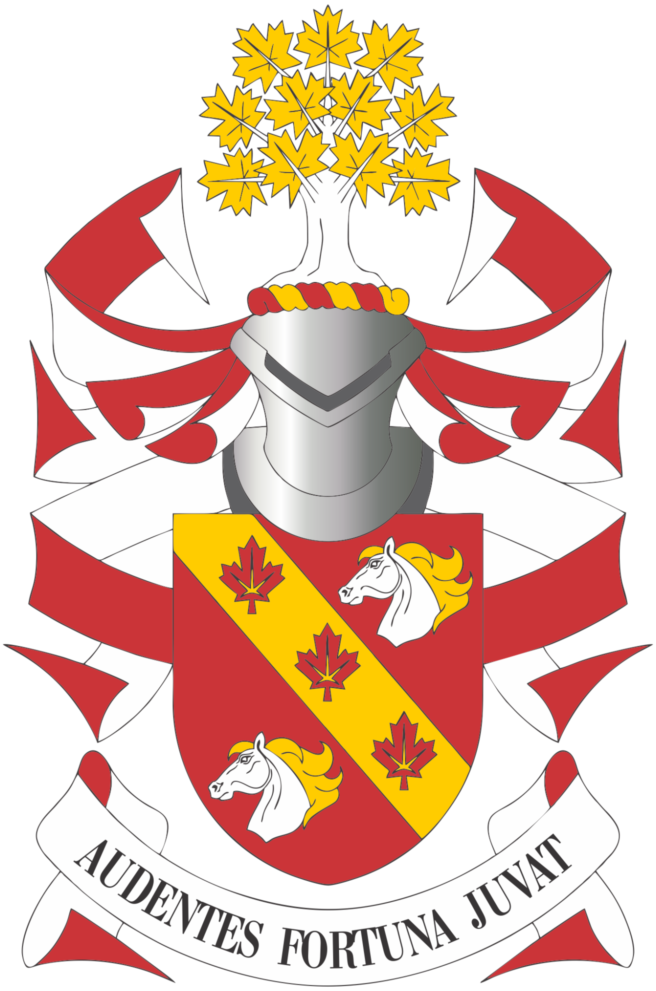

ГРБ НА НЕНАД СТОИЛЕВСКИ

Електротехничар – енергетичар од Куманово

Штит: црвено, на златен превез меѓу две сребрени коњски глави вооружани златно, три црвени јаворови листови со златни жили.
Челенка: Сребрено јаворово дрво со златно лисје.
Мантија: Црвено поставено сребрено.
Девиза: Audentes fortuna juvat
Девиза на македонски: Среќата ги следи храбрите
Блазон и емблазон: Иван Нацевски
Заведен: број 3/2020 на 29.5.2020 година ■

ARMS OF NENAD STOILEVSKI

Electrical technician in energetics from Kumanovo

Shield: Gules, upon a band Or between two horse heads erased Argent, maned Or, three maple leaves Gules.
Crest: A maple tree Argent, leaved Or.
Mantle: Gules doubled Argent.
Motto: Audentes fortuna juvat.
Motto in English: Fortune Favors the Bold
Blazon: Ivan Nacevski
Emblazon: Ivan Nacevski
Registered: number 3/2020 on 29.5.2020 ■

ISSN 1857-5544